

faa nogen Betydning for det kommende Finansaar, idet saavel disse Indtægts- som disse Udgiftslove ikke berøre Finansaaret 1902—1903. — Jeg har hermed i al Almindelighed gjort Rede for de store Grundtræk i det foreliggende Forslag og for, hvorledes Statshusholdningen i det kommende Finansaar i Henhold hertil vil komme til at se ud. Enkeltheder har jeg ikke nogen Grund til at gaa yderligere ind paa, medmindre der fra ærede Medlemmers Side maatte blive givet mig Anledning dertil.

Estrup: Jeg har med megen Opmærksomhed fulgt den højtærede Finansministers Fremstilling af den, om jeg saa tør kalde det, historiske Udvikling af vore Budgetter i Løbet af et længere Tidsrum, og ogsaa det lille Fremblik, han gav med Hensyn til Fremtiden. Jeg maa imidlertid tilstaa, at det Billede, jeg her fik, var et helt andet end det, som jeg og vistnok hele Tinget glædede os ved forleden; da det under et andet Lovforslags Behandling ikke af Finansministeren, men af Justitsministeren, blev udtalt som Finansministerens Mening, at der ikke behøvedes ny Statsindtægter for at kunne bære den Forøgelse af den aarlige Udgift, som Tiende-loven vilde medføre. Jeg studsede noget derover og tænkte mig, at jeg gad vide, hvorledes den højtærede Finansminister er kommen til dette Resultat. Forklaringen har jeg jo faaet i Dag. Det er ikke gennem de nuværende Statsindtægter, Finansministeren mener, at Tiendeafsløsnings 1½ Mill. Kr. om Aaret i 55 Aar kan bæres, men det er ved ny Statsindtægter.

Det forekommer mig, at man ikke i og for sig kan have nogen stor Betænkelighed ved en Finanslov som den foreliggende, naar man kun ser hen til det enkelte Aar, som den gælder for. Men naar man derimod, grundet paa de Oplysninger, dette enkelte Aars Overslag over Indtægter og Udgifter giver, ser paa, hvorledes den finansielle Stilling i det hele taget er, saa er der overmaade megen Betænkelighed ved en Finanslov som denne. Det er jo givet, at Finanslovforslaget her viser et udækket Underskud paa omtrent 5½ Mill. Kr., det vil sige 5½ Mill. Kr., som, naar

der ikke anvises særlig Dækning for dem paa Finansloven, jo maa tages af Kassebeholdningen, og da vi, saa vidt mig bekendt, ikke have nogen anden Kassebeholdning end det sidste Laan, skulle de med andre Ord dækkes ved Laan. Endvidere er der paa § 9 ½ Mill. Kr. eller lidt mere Forbrug af Kapitalformue. Der er altsaa med andre Ord 6 Mill. Kr., som skulle dækkes ved Kapital, ved optaget Laan eller forbrugte Aktiver — det er jo ligegyldigt, hvilket man tager. — Det, der skulde forsones med en saadan Optagelse af Aktiver eller Stiftelse af Laan, vilde jo være, at der var noget klækkeligt af Udgifterne, som man kunde sige i Virkeligheden tjente til Forøgelse af Statsformuen. Jeg har med meget Besvær søgt at finde Poster af den Art, der vare virkelige Forøgelser af Statsformuen, paa § 27. At søge dem paa § 26 blandt de overordentlige Udgifter er jo ganske forgæves; der findes ingen. Men paa § 27, som har Tittelen: Til Erhvervelse af Formue, kunde man dog med Billighed regne paa at finde adskilligt, som i Virkeligheden var en Forøgelse af Statsformuen. Der er enkelte af Posterne, som have Karakter af saadanne Poster, som man er vant til at betegne som „tvivlsom Formueforøgelse“, ikke fuld Valuta; det er jo navnlig, hvad der anvendes til Forøgelse af Jernbaner og deslige. Dette har man vænnet sig til gennem en lang Række af Aar at bringe i Regning med det halve Beløb. Efter det Blik, jeg har faaet paa Forholdene ved nøje at gennemgaa § 27, er jeg kommen til det Resultat, at en saadan Halvdel, som der kunde være Tale om at regne med til Formueforøgelsen, vil ikke overstige 2½ Mill. Kr. Altsaa, paa den ene Side drejer det sig om 6 Mill. Kr. Gæld eller Kapitaloptagelse, og paa den anden Side forøger man Statsformuen med 2½ Mill. Kr. Naar man nu vil være retfærdig, og det ønsker jeg at være, maa man jo dertil lægge det, som findes paa § 27 III. som Udlaan af Statsformuen. Der staar opført bl. a. 2 Mill. Kr. til Husmandslodder og noget til andre lignende Foranstaltninger. Men et saadant Beløb kan jo paa ingen Maade regnes for fuld Formueforøgelse. Naar man maa laane Pengene dertil til højere Renté end